

Zorg volgens Werkgroep Zorg 2025

Voorbij de protocollen

Jonge zorgprofessionals maken zich hard voor een toekomst met coachende zorgverleners. Binnen de Werkgroep Zorg 2025 hebben ze hun ideaalbeeld geformuleerd: een zorgprofessional die oog heeft voor de individuele wensen van de patiënt. Emilie Gieling hoopt dat de ideeën zich als een olievlek verspreiden.

Coaching – who cares? Het is een opvallende titel die de groep jonge zorgprofessionals in opleiding heeft toebedeeld aan hun onlangs verschenen rapport. Want zorgverleners die naast hun medische expertise steeds meer een coachende rol innemen ten opzichte van de patiënt; zit de beroepsgroep daar wel op te wachten? Dat is de vraag, vooral als zoets tijd gaat kosten, wat in de wereld van marktwerking een schaars goed is.

Emilie Gieling, aios ziekenhuisfarmacie en lid van de Werkgroep Zorg 2025, is zich bewust van dit spanningsveld. “Het is vooral belangrijk om tijdens het eerste consult voldoende tijd te nemen. Daarbij is het de kunst om de juiste vragen te stellen waardoor je tijdens een consult sneller tot de kern komt en de patiënt zich meer gehoord voelt. Vanuit de patiënt komen er steeds meer vragen over de individuele mogelijkheden van de geneeskunde, terwijl zorgprofessionals op basis van protocollen juist graag mensen in hokjes plaatsen. Ons uitgangspunt is dat de professional de patiënt als mens niet uit het oog mag verliezen. Ik ben ervan overtuigd dat deze coachende manier van werken zo effectief is dat het voor de professional leuk is om te doen en het zich daardoor als het ware vanzelf verkoopt.”

Volgens Gieling heeft het LUMC al modules ontwikkeld om artsen in opleiding

coachingsvaardigheden bij te brengen. Het zal moeilijker zijn om de oudere generatie medisch specialisten te bereiken. De nascholingsprogramma's zijn de belangrijkste methode, een andere manier om draagvlak te creëren is om aiossen die hiermee bezig zijn aan vakgroephoofden te koppelen. Gieling: “Het is lastig om de volledige groep zorgprofessionals te vangen, maar als de leden van de werkgroep zich binnen hun eigen opleiding hier allemaal hard voor maken, dan wordt het al heel breed gedragen.”

Ambitieuze dokters

Ruim twee jaar en twee visiedocumenten verder, is het voor de Werkgroep Zorg 2025 tijd om de ideeën te concretiseren. “We hadden niet meteen een concreet doel voor ogen”, blikt Gieling terug. “We hadden geen idee wat onze visie teweeg zou brengen. Op zich zijn onze ideeën niet eens zo vernieuwend, ze sluiten aan bij verschillende lopende initiatieven. Maar de mensen die zich in deze werkgroep hebben verzameld en de verschillende disciplines die ze vertegenwoordigen, dat is wel nieuw.” En juist die ambitieuze dokters in wording zijn daarom inmiddels graag geziene sprekers op congressen.

De werkgroep zoekt ook aansluiting bij bestaande partijen in de zorg. Zo is er

nauwe samenwerking met onder meer De Jonge Specialist en de koepelorganisaties van diverse medisch specialisten in opleiding. Daarnaast heeft de werkgroep contact met lopende projecten die aansluiten bij hun gedachtegoed. Een daarvan is Optimale Zorg – Dappere Dokters, een initiatief van onder anderen huisarts Bart Meijman. “Een paar jaar geleden merkte ik dat gesprekken over de zorg vooral gingen over hoe iets gefinancierd kon worden in plaats van wat goede zorg is”, vertelt Meijman. “In Nederland wordt enorm veel overbehandeld, zo'n 30 procent van de behandelingen is onnodig. Daaraan ligt een ingewikkelde mechaniek ten grondslag en de financiering van zorg speelt daarin een rol. Met Dappere Dokters heeft onze huisartsenkring de krachten gebundeld met zorgverzekeraars en ziekenhuizen om hierover met

elkaar in gesprek te gaan. Het uitgangspunt is dat we de ander niet vertellen wat die kan veranderen, maar dat iedere partij voor zichzelf uitzoekt wat hij aan zijn werkwijze kan veranderen om de zorg te optimaliseren. Voor de dokter betekent dit dat je weet wie er in de spreekkamer tegenover je zit en dat je kritisch naar een protocol kijkt. Het klinkt logisch, maar iedere professional herkent dat dit in de praktijk niet altijd gebeurt. Daarom hebben we Dappere Dokters opgericht.”

Olievlek

UMC Groningen verwerkt het gedachtegoed in het nieuwe curriculum voor de opleiding geneeskunde dat voor 2020 staat gepland. UMCG wil studenten leren om te gaan met onzekerheden en daarmee te leren kiezen voor optimale zorg in plaats van maximale zorg. Het lijkt

‘De zorgprofessional mag de patiënt als mens niet uit het oog verliezen’

er dus op dat de jonge generatie zorgprofessionals op korte termijn volgens de ideeën van de Werkgroep Zorg 2025 wordt opgeleid. Aan Gieling en haar collega's de taak om alle opgedane contacten te onderhouden en uit te bouwen. “We hebben de afgelopen twee jaar vooral het topje van de piramide aangesproken, zoals politici en beleidsmakers. Nu is het ook belangrijk om collega-aiossen van ons gedachtegoed te overtuigen. Op die manier hopen we dat onze ideeën zich als een olievlek zullen verspreiden.”

Werkgroep Zorg 2025

De Werkgroep Zorg 2025 is in 2012 opgericht door jonge zorgprofessionals in opleiding die na een succesvol debat over de toekomst van de zorg graag met elkaar verder wilden brainstormen. Eind 2013 boden ze VWS-minister Edith Schippers hun toekomstvisie *Coach, cure, care* aan, waarin de sleutelwoorden preventie, zelfredzaamheid, multidisciplinaire samenwerking, e-health en een coachende zorgprofessional als leidraad fungeerden. In het vervolg-rapport *Coaching – who cares?* zijn voorwaarden geformuleerd die nodig zijn om vóór 2025 volledige shared decision making te realiseren. Het uitgangspunt is dat de patiënt een gelijkwaardige gesprekspartner wordt en de zorgverlener naast zijn medische expertise ook zijn rol als coach inzet. Een financiële onderbouwing voor de ideeën is er op dit moment nog niet, al pleit de Werkgroep Zorg 2025 wel voor het ontschotten van de financiering tussen eerste en tweede lijn.

De belangrijkste voorwaarden op een rij:

- Gestructureerde informatievoorziening via een doorontwikkelde epd en mobiele apps, toegespitst op de patiënt.
- Ontwikkeling van coaching-competenties van zowel zorgverleners in opleiding als werkzame zorgverleners via nascholing.
- Faciliteren van coaching in een multidisciplinaire setting.
- Optimalisatie van de zorginfrastructuur met voldoende tijd en ruimte in de spreekkamer, een faciliterende bekostigingsstructuur en vrije artsenuitvoering.

Volg de Werkgroep Zorg 2025 op Twitter: @visiezorg2025